

Številka: Up-689/23-11

Datum: 14. 7. 2023

SKLEP

Senat Ustavnega sodišča je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložil A. B., C., ki ga zastopa svetovalka za begunce Zlata Kojić, Ljubljana, na seji 14. julija 2023

sklenil:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 81/2023 z dne 10. 5. 2023 v zvezi s sodbo Upravnega sodišča št. I U 368/2023 z dne 17. 3. 2023 in zoper sklep Ministrstva za notranje zadeve št. 2142-5405/2022/10 (1221-12) z dne 2. 3. 2023 se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljevanju MNZ) je na podlagi Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (prenovitev) (UL L 180, 29. 6. 2013, str. 31–59 – v nadaljevanju Dublinska uredba III), s 1. točko izreka sklepa sklenilo, da se prošnja za priznanje mednarodne zaščite pritožnika zavrže, in z 2. točko izreka sklepa sklenilo, da Republika Slovenija ne bo obravnavala prošnje pritožnika za mednarodno zaščito, saj bo predan Republiki Hrvaški, ki je odgovorna država članica za obravnavanje njegove prošnje za mednarodno zaščito.

2. Upravno sodišče je s 1. točko izreka zavrnilo tožbo zoper sklep MNZ in z 2. točko izreka zavrnilo zahtevo za izdajo začasne odredbe. Vrhovno sodišče je zavrnilo pritožbo zoper 1. točko izreka sodbe in sklepa Upravnega sodišča ter zavrglo pritožbo zoper 2. točko izreka sodbe in sklepa Upravnega sodišča.

3. Pritožnik zatrjuje kršitev 18., 22. in 23. člena Ustave. Nasprotuje stališču Upravnega in Vrhovnega sodišča, da so izpolnjeni pogoji za njegovo predajo Republiki Hrvaški.

Meni, da bi njegovo prošnjo za priznanje mednarodne zaščite morala obravnavati Republika Slovenija.

4. Ustavno sodišče je MNZ zaprosilo za podatek, ali je rok za predajo iz prvega odstavka 29. člena Dublinske uredbe III že pretekel in ali je Republika Slovenija že postala odgovorna država za odločanje o pritožnikovi prošnji za priznanje mednarodne zaščite. MNZ je pojasnilo, da je rok za predajo pritožnika potekel 7. 6. 2023 in bo zato prošnjo za mednarodno zaščito obravnavala Republika Slovenija.

B.

5. Po prvem odstavku 50. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20 in 92/21 – v nadaljevanju ZUstS) se lahko ustavna pritožba vložijo zaradi kršitve človekove pravice ali temeljne svoboščine zoper posamični akt, s katerim je državni organ, organ lokalne skupnosti ali nosilec javnih pooblastil odločil o pravici, obveznosti ali pravni koristi posameznika ali pravne osebe, pod pogoji, ki jih določa ta zakon. Vsakdo, ki zahteva sodno varstvo svojih pravic in pravnih interesov, mora izkazati pravni interes: kot verjetno mora izkazati, da bo ugoditev njegovi zahtevi pomenila zanj določeno pravno korist, ki je brez tega ne bo mogel doseči. Pravni interes mora biti izkazan tudi za vložitev ustavne pritožbe kot pravnega sredstva za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin (druga alineja prvega odstavka 55.b člena ZUstS).¹ Na obstoj pravnega interesa mora Ustavno sodišče paziti po uradni dolžnosti ves čas postopka.²

6. Iz prvega odstavka 29. člena Dublinske uredbe III izhaja, da mora biti predaja prosilca iz c) točke prvega odstavka 18. člena Dublinske uredbe III izvedena najkasneje v šestih mesecih po odobritvi zahteve, da bo druga država ponovno sprejela zadevno osebo, ali končni odločitvi o pritožbi, če v skladu s tretjim odstavkom 27. člena Dublinske uredbe III obstaja odložilni učinek. Iz drugega odstavka 29. člena Dublinske uredbe III izhaja, da kadar se predaja ne opravi v šestih mesecih, je odgovorna država oproščena svoje obveznosti ponovnega sprejema, odgovornost pa se prenese na državo, ki preda zahtevo.

7. Sodišče Evropske unije (v nadaljevanju SEU) je sprejelo stališče, da vložitev pravnega sredstva zoper sklep o predaji lahko pomeni, da se bo rok za predajo iztekel šest mesecev po sprejetju pravnomočne odločbe o pravnem sredstvu, če ima to pravno

¹ Glej sklepe Ustavnega sodišča št. Up-17/18 z dne 13. 2. 2018, 4. točka obrazložitve, št. Up-837/16 z dne 30. 9. 2020, 6. točka obrazložitve, in št. Up-351/17 z dne 20. 6. 2022, 5. točka obrazložitve

² Glej sklepe Ustavnega sodišča št. Up-1793/06 z dne 24. 11. 2006, 3. točka obrazložitve, št. Up-3936/07 z dne 4. 7. 2008, 4. točka obrazložitve, št. Up-1840/07 z dne 15. 1. 2009, 4. točka obrazložitve, št. Up-17/18, 4. točka obrazložitve, in št. Up-837/16, 6. točka obrazložitve.

sredstvo odločilni učinek.³ Države članice v okviru polja proste presoje ne smejo zadržati ali pretrgati teka roka za predajo, če izvršitev odločbe o predaji ni bila na podlagi tretjega ali četrtega odstavka 27. člena Dublinske uredbe III odložena za čas obravnave prvostopenjskega pravnega sredstva.⁴

8. Iz sodbe SEU v zadevi *Majid Shiri*, C-201/16, z dne 25. 10. 2017, izhaja, da odgovornost države iz drugega odstavka 29. člena Dublinske uredbe III preide na državo prejema, ne da bi morala sprejemna država posebej odkloniti sprejem.⁵ Če okoliščina, ki je pomembna za določitev odgovorne države članice (potek šestmesečnega roka za predajo), nastane po izdaji sklepa o predaji, država članica ne more opraviti predaje prosilca in je zavezana po uradni dolžnosti sprejeti potrebne ukrepe za priznanje odgovornosti.⁶

9. Republika Hrvaška je 7. 12. 2022 na podlagi petega odstavka 20. člena Dublinske uredbe III sprejela odgovornost za ponovni sprejem pritožnika. Pritožnik je vložil tožbo in predlagal izdajo začasne odredbe. Upravno sodišče njegovim zahtevam ni ugodilo. To pa pomeni, da izvršitev sklepa o predaji ni bila odložena na podlagi tretjega odstavka 27. člena Dublinske uredbe III. Zato rok za predajo ni mogel začeti teči po sprejetju pravnomočne odločbe o pravnem sredstvu, temveč je začel teči z dnem, ko je Republika Hrvaška sprejela odgovornost za ponovni sprejem. Rok za predajo je torej začel teči 7. 12. 2022 in je pretekel 7. 6. 2023, kar je potrdilo tudi MNZ v svojem odgovoru. S pretekom roka za predajo je Republika Slovenija postala odgovorna za odločanje o pritožnikovi prošnji za priznanje mednarodne zaščite in v takem položaju pristojni organi Republike Slovenije predaje pritožnika v Republiko Hrvaško ne morejo več opraviti.⁷

10. To pomeni, da pritožnik nima več pravnega interesa za nadaljevanje postopka s to ustavno pritožbo, saj se z odločitvijo Ustavnega sodišča njegov pravni položaj ne bi več mogel izboljšati. Zato je senat Ustavnega sodišča ustavno pritožbo zavrgel.

C.

³ Glej sodbe SEU v zadevah *A. S. proti Republiki Sloveniji*, C-490/16, z dne 26. 7. 2017, 58. točka obrazložitve, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid proti E. N., S. S., J. Y.*, C-556/21, z dne 30. 3. 2023, 34. točka obrazložitve, in *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid proti S. S., N. Z., S. S.*, C-338/21, z dne 30. 3. 2023, 69. in 70. točka obrazložitve.

⁴ Glej sodbi SEU v zadevah *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid proti E. N., S. S., J. Y.*, 40. točka obrazložitve, in *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid proti S. S., N. Z., S. S.*, 68. do 70. točka obrazložitve sodbe

⁵ Glej sodbo SEU v zadevi *Majid Shiri*, 29. do 34. točka obrazložitve.

⁶ Prav tam, 43. točka obrazložitve.

⁷ Prav tam.

11. Senat Ustavnega sodišča je sprejel ta sklep na podlagi druge alineje prvega odstavka 55.b člena ZUstS ter prve alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11, 70/17 in 35/20) v sestavi: predsednica senata dr. Špelca Mežnar ter člana dr. Matej Accetto in dr. Neža Kogovšek Šalamon. Sklep je sprejel soglasno.

dr. Špelca Mežnar
Predsednica senata

zanjo

dr. Neža Kogovšek Šalamon
Namestnica predsednice senata